

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

คู่มือกรรมการอิสระ

ฉบับปรับปรุง มกราคม 2564

บทนำ

กรรมการอิสระเป็นกลไกสำคัญในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยกรรมการอิสระจะทำหน้าที่ในการสนับสนุนนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น หรือคัดค้านเมื่อเห็นว่าบริษัทอาจตัดสินใจไม่เป็นธรรมโปร่งใส ซึ่งอาจกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ดังนั้น กรรมการอิสระต้องมีความเป็นอิสระจากการควบคุมของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในทางการเงินและบริหารของกิจการ เช่น การให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน การถือหุ้นในบริษัทย่อยของกิจการนั้น การเป็นลูกจ้างหรือพนักงานของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือเป็นที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ เป็นต้น อีกทั้งกรรมการอิสระควรมีจำนวนที่มากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจการตัดสินใจของกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการของบริษัทมีความโปร่งใสและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวม มิใช่ผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

คู่มือกรรมการอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กรรมการอิสระมีคู่มือที่สามารถใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอิสระในการใช้ดุลพินิจ การพิจารณา การให้ความเห็น และการอนุมัติเรื่องต่างๆ ที่ฝ่ายจัดการนำเสนอมายังคณะกรรมการ แนวปฏิบัติที่ปรากฏอยู่ในคู่มือฉบับนี้เป็นการประมวลเรื่องที่กรรมการอิสระควรระมัดระวังและให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการอิสระ

ในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และบริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ จำกัด ที่ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและร่วมให้ข้อเสนอแนะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการอิสระผู้ทรงคุณวุฒิของบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งที่กรุณาพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

อนึ่ง คู่มือฉบับนี้เป็นเพียงแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอิสระเท่านั้น ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอิสระ กรรมการอิสระแต่ละท่านควรต้องศึกษาและทำความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการอิสระเป็นสำคัญ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือกรรมการอิสระฉบับนี้จะเป็นแนวทางและมีส่วนช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอิสระไม่ว่าจะเป็นการใช้ดุลพินิจ การแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของกรรมการอิสระที่ตั้งมั่นอยู่บนความเป็นอิสระอย่างแท้จริง เพื่อประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นทุกรายของบริษัท ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำจะพิจารณาทบทวนและปรับปรุงคู่มือฉบับนี้ให้มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งานเพิ่มเติมเป็นระยะๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

คณะผู้จัดทำ
มีนาคม 2555

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

วัตถุประสงค์

กรรมการอิสระเป็นกลไกสำคัญในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยกรรมการอิสระถือเป็นส่วนหนึ่งของ คณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของทีมนักบริหารของบริษัท คอยแสดงความคิดเห็น สนับสนุนต่อนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น หรือคัดค้านเมื่อเห็นว่าบริษัทอาจตัดสินใจไม่เป็นธรรมโปร่งใสซึ่งอาจกระทบต่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ดังนั้น กรรมการอิสระต้องมีความเป็นอิสระจากการควบคุมของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในทางการเงินและบริหารของกิจการ เช่น การให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน การถือหุ้นในบริษัทย่อยของกิจการนั้น การเป็นลูกจ้างหรือพนักงานของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือเป็นที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ เป็นต้น ดังนั้น หากบริษัทมีกรรมการอิสระในจำนวนที่เพียงพอ ก็จะเกิดการถ่วงดุลอำนาจการตัดสินใจของกรรมการทั้งคณะ ทำให้การบริหารจัดการของบริษัทมีความโปร่งใสและเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวม มิใช่ผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันหลายประเทศกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีกรรมการอิสระอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งคณะ เพื่อให้มีน้ำหนักการถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. ได้กำหนดเกณฑ์ให้สัดส่วนของกรรมการอิสระมีจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ และต้องมีไม่ต่ำกว่า 3 คน ทั้งนี้ ให้เริ่มถือปฏิบัติตั้งแต่การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2553 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม ความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการอิสระไม่ได้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของกรรมการอิสระที่กำหนดไว้ แต่จิตสำนึกของการปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งมั่นอยู่บนความถูกต้องและเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายย่อย โดยไม่ให้บุคคลใดหรือสิ่งอื่นใดมาชักจูงหรือโน้มน้าวทำให้การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นทางการอิสระต้องเสียไปถือเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง

คุณสมบัติกรรมการอิสระ

1. คุณสมบัติทั่วไป

1.1 มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

1.2 ไม่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้เป็นกรรมการในบริษัทที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้น ตามมาตรา 89/3 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ประกอบประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 8/2553 เรื่อง การกำหนดลักษณะขาดความน่าไว้วางใจของกรรมการและผู้บริหารของบริษัท (ฉบับประมวล) มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป

1.3 มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายอื่นๆ ที่กำหนดไว้เฉพาะประเภทธุรกิจนั้นๆ เช่น พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เป็นต้น

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

2. คุณสมบัติเฉพาะ

กรรมการอิสระนอกจากต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับกรรมการอิสระเพิ่มเติม ทั้งนี้ตามข้อ 17 แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 39/2559 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับประมวล) มีผลใช้บังคับวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 (ดูภาคผนวก)

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการอิสระ

1. ทำความเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะกรรมการตามที่พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 พร้อมทั้งควรศึกษาแนวปฏิบัติจาก “คู่มือกรรมการบริษัทจดทะเบียน” เล่ม 1 เล่ม 2 และเล่ม 3 ซึ่งจัดทำโดยสำนักงาน ก.ล.ต. และ “ข้อเตือนใจในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัทจดทะเบียน” ซึ่งจัดทำโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
2. กรรมการอิสระที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ควรศึกษาแนวปฏิบัติจาก “คู่มือคณะกรรมการตรวจสอบ” ซึ่งจัดทำโดยสำนักงาน ก.ล.ต. “แนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี เรื่อง คณะกรรมการสรรหา” และ “แนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี เรื่อง คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน” ซึ่งจัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. กระตุนและผลักดันให้บริษัทให้ความสำคัญกับการนำหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีของการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนไปปฏิบัติอย่างจริงจัง
4. กระตุนและผลักดันให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ขอบบังคับของบริษัทและมติคณะกรรมการ ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
5. ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท หากกรรมการอิสระมีความเห็นแตกต่างจากที่ประชุม กรรมการอิสระควรแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ และต้องไม่ให้อคติพลใด ๆ อยู่เหนือการตัดสินใจที่เป็นอิสระของตน
6. ในกรณีที่กรรมการอิสระมีความเห็นแย้งกับคณะกรรมการบริษัท กรรมการอิสระควรต้องขอให้มีการบันทึกความเห็นแย้งของตนไว้ในรายงานการประชุม ในกรณีที่ประชุมไม่ประสงค์จะบันทึกความเห็นแย้งของตนไว้ในรายงานการประชุม หรือในกรณีที่ตนไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้และไม่เห็นด้วยในวาระหนึ่งวาระใด ให้ทำความเห็นแย้งของตนเป็นหนังสือแจ้งให้ประธานคณะกรรมการบริษัททราบภายใน 3 วันนับแต่สิ้นสุดการประชุม
7. ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการใด ๆ ของบริษัทเป็นไปเพื่อประโยชน์ของบริษัท โดยเฉพาะกลุ่มผู้ถือหุ้นรายย่อย และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ
8. เล็งเห็นถึงความคาดหวังของผู้ถือหุ้นที่มีต่อบริษัท และควรดำเนินการกระตุนให้บริษัทได้คำนึงถึงความคาดหวังของผู้ถือหุ้นรายย่อยที่มีต่อบริษัทในเรื่องที่สำคัญ

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

9. ในการพิจารณาเรื่องใดๆ ต้องมั่นใจได้ว่าการตัดสินใจนั้นไม่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและริตรอนหรือละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีการทำรายการทางธุรกิจ และการทำรายการกับผู้มีส่วนได้เสียจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องของราคาในการตกลงเข้าทำรายการ โดยจะต้องมีข้อมูลราคาตลาดประกอบการพิจารณาทุกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อมิให้บริษัทเสียเปรียบหรือเสียหายจากการดังกล่าว

10. ดูแลให้บริษัทกำหนดและเปิดเผยนโยบายด้านการดูแลการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ระบบการตรวจสอบ การถ่วงดุลอำนาจ และขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นที่มั่นใจได้ว่าบริษัทได้จัดให้มีกระบวนการพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นธรรม โปร่งใสและถูกต้องตามกฎหมาย

ในการพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันมีประเด็นที่กรรมการอิสระควรได้คำนึงถึง ดังนี้

ก) คู่สัญญาที่เข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายเป็นใคร ให้พิจารณาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน เช่น เป็นบริษัทโฮลดิ้ง บริษัทย่อย หรือบริษัทลูกของบริษัทย่อยของบริษัทจดทะเบียน มีบุคคลเกี่ยวข้องเป็นผู้ถือหุ้น กรรมการ หรือผู้บริหารในบริษัทที่เป็นคู่สัญญา ฯลฯ

ข) สินทรัพย์ที่กำลังจะทำการจำหน่ายจ่ายโอน หากเป็นกรณีทรัพย์สินที่สามารถระบุและจับต้องได้ให้พิจารณาในเรื่องของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นว่าเอกสารสิทธิ์กับทรัพย์สินถูกต้องตรงกันและตรวจสอบได้ แต่หากเป็นการโอนการให้บริการจะต้องมีข้อกำหนด/สัญญาให้ชัดเจน เป็นต้น

ค) การประเมินราคาสินทรัพย์ บริษัทที่ทำการประเมินควรใช้วิธีการเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ประเภทเดียวกัน ลักษณะอย่างเดียวกัน และควรต้องเข้าตรวจสอบสภาพและสภาพแวดล้อมของสินทรัพย์ ณ สถานที่ตั้งด้วย

ง) รูปแบบการชำระราคาสินทรัพย์เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงการทำการขายนั้นชอบหรือไม่ เช่น เงินสด แลกเปลี่ยนเป็นหุ้น ฯลฯ

จ) คู่สัญญามีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือไม่ โดยพิจารณาจากขนาดของรายการ สถานะทางการเงินโดยรวมของกรรมการ ส่วนได้เสียของกรรมการจากการทำการขาย นัยสำคัญของส่วนได้เสีย ผลประโยชน์ที่บริษัทและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องจะได้รับ

ฉ) ช่วงเวลาของการทำการขายที่เกี่ยวข้อง ให้ตั้งคำถามว่าทำไมต้องเป็นช่วงเวลานี้ เพราะการประเมินมูลค่าสินทรัพย์และช่วงเวลา ณ ขณะทำการขาย เมื่อพิจารณาราคาตลาด ณ ขณะนั้น จะแสดงให้เห็นว่ากรรมการกระทำไปเพื่อประโยชน์ทั้งหมดของผู้ถือหุ้นหรือไม่

11. ดูแลให้บริษัทสร้างระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ

12. ดูแลให้บริษัทรายงานข่าว หรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ หรือการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ให้เป็นไปตามเงื่อนไขและระยะเวลาตามที่ข้อมบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด

13. ดูแลให้บริษัทจัดเตรียมและนำเสนอข้อมูลให้แก่ผู้ถือหุ้นตามที่กฎหมายกำหนดอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ในสาระสำคัญ ตรงต่อความเป็นจริง และภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดหรือเวลาอันสมควร เช่น การทำความเข้าใจของกิจการกรณีมีผู้ทำคำเสนอซื้อหุ้นของบริษัทจากผู้ถือหุ้นเป็นการทั่วไป (Tender offer) การจัดประชุมผู้ถือหุ้น เป็นต้น

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

14. กรณีที่บริษัทจะมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินอิสระ และผู้ประเมินราคาทรัพย์สินอิสระ คณะกรรมการตรวจสอบควรเป็นผู้กำหนดกระบวนการสรรหาและคัดเลือก การพิจารณา และการกำหนดค่าตอบแทน และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

15. ดูแลให้บริษัทมีการประชุมเฉพาะกรรมการอิสระ โดยไม่มีกรรมการบริหาร และฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

16. กรณีที่ผู้ถือหุ้นได้ซักถาม สอบถาม ร้องเรียน หรือเสนอแนะเรื่องใดๆ มายังกรรมการอิสระ กรรมการอิสระควรพิจารณาข้อซักถามดังกล่าวอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน โดยหากเป็นเรื่องสำคัญต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าว

17. ในกรณีที่กรรมการอิสระมีความเห็นที่แตกต่างกับคณะกรรมการบริษัทอย่างรุนแรง และหากการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการด้วยคะแนนเสียงข้างมากนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัท หรือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย กรรมการอิสระควรให้ความเห็นคัดค้านและลาออก (ถ้าจำเป็น)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

ภาคผนวก

1. รายนามผู้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือฉบับนี้ ณ มีนาคม 2555

กรรมการอิสระบริษัทจดทะเบียน

1. ศ.โกวิททย์	ไปษยานนท์	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
2. คุณกฤษ	พอลเล็ด	บริษัท อะมานะฮ์ ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
3. คุณมารุต	สิมะเสถียร	บริษัท อินเตอร์ ฟาร์อีสท์ วิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
4. ดร.ธรรมบุญญ	อานันท์ไทย	บริษัท วินเทจ วิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
5. คุณชายน้อย	เผื่อนโกสุม	บริษัท ทิสโก้ไฟแนนเชียลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
6. คุณไพฑูรย์	ทวีผล	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
7. คุณทัศนีย์	มโนรถ	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
8. คุณวันชัย	อ่าฟิ่งอาดัม	บริษัท สหพัฒน์อินเทอร์เน็ตโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
9. คุณสุนทร	กอนันท์เกียรติ	บริษัท บางกอกสหประกันภัย จำกัด (มหาชน)
10. คุณสุวิมล	กฤตยาเกียรติ	บริษัท น้ำตาลนครบุรี จำกัด (มหาชน)
11. ผศ.รวิวัลย์	ภิญโญพนากุล	บริษัท ซาบีน่า จำกัด (มหาชน)
12. คุณบรรจง	พงษ์พานิช	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
13. คุณอนุพงษ์	เตชะอำนวยการ	บริษัท ธนาสิริ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
14. คุณกันต์	อรรถชัยวิทย์	บริษัท ยูเนี่ยน อินทราโก้ จำกัด (มหาชน)

สำนักงาน ก.ล.ต.

นางสาวรัชมาลัย สุจิตจร ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายส่งเสริมบรรษัทภิบาล

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

คุณรงค์รุจา สายเชื้อ รองกรรมการผู้อำนวยการ

บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ จำกัด

คุณวารุณี ปริदानนท์ หุ้นส่วน – ที่ปรึกษาการกำกับดูแลกิจการฯ

2. ประกาศที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 39/2559 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับประมวล) มีผลใช้บังคับวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

ข้อ 17 โครงสร้างคณะกรรมการและการจัดการของผู้ขออนุญาต ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) มีกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดของผู้ขออนุญาต แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน

(2) กรรมการอิสระแต่ละคนของผู้ขออนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย

(ข) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงาน ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต

(ค) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้องและบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาตหรือบริษัทย่อย

(ง) ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงาน

ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการค้าที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้กู้ยืม ค่าประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติกรรมอื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ขออนุญาตหรือคู่สัญญามีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละ 3 ของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของผู้ขออนุญาต หรือตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันโดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าวให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่าง 1 ปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน

(จ) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาตสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงาน

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

(ฉ) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัท ร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วน ของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนวันที่ยื่นคำ ขออนุญาตต่อสำนักงาน

(ช) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของผู้ขออนุญาต ผู้ถือหุ้น รายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่

(ซ) ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของผู้ขออนุญาต หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบ กิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของผู้ขออนุญาตหรือบริษัทย่อย

(ฅ) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้ขอ อนุญาต ภายหลังจากได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสระที่มีลักษณะเป็นไปตามวรรคหนึ่ง (ง) ถึง (ฉ) แล้ว กรรมการ อิสระอาจได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของผู้ขออนุญาต บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ขออนุญาต โดยมีการตัดสินใจใน รูปแบบขององค์คณะ (collective decision) ได้

ในกรณีที่บุคคลที่ผู้ขออนุญาตแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระเป็นบุคคลที่มีหรือเคยมี ความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพเกินมูลค่าที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง (ง) หรือ (ฉ) ให้ผู้ขออนุญาตได้รับ การผ่อนผันข้อห้ามการมีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพเกินมูลค่าดังกล่าว ก็ต่อเมื่อผู้ขอ อนุญาตได้จัดให้มีความเห็นคณะกรรมการบริษัทที่แสดงว่าได้พิจารณาตามหลักในมาตรา 89/7 แล้วว่า การแต่งตั้งบุคคล ดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติหน้าที่และการให้ความเห็นที่เป็นอิสระ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้เป็นหนังสือ นัดประชุมผู้ถือหุ้นในวาระพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอิสระด้วย

(ก) ลักษณะความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการให้บริการทางวิชาชีพ ที่ทำให้บุคคลดังกล่าวมี คุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(ข) เหตุผลและความจำเป็นที่ยังคงหรือแต่งตั้งให้บุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการอิสระ

(ค) ความเห็นของคณะกรรมการของผู้ขออนุญาตในการเสนอให้มีการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็น กรรมการอิสระ เพื่อประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง (จ) และ (ฉ) คำว่า “หุ้นส่วน” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับมอบหมายจาก สำนักงานสอบบัญชี หรือผู้ให้บริการทางวิชาชีพ ให้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในรายงานการสอบบัญชี หรือรายงานการให้บริการ ทางวิชาชีพ (แล้วแต่กรณี) ในนามของนิติบุคคลนั้น

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

3. นิยามศัพท์

3.1 กรรมการอิสระ

หมายความว่า กรรมการอิสระหรือกรรมการจากภายนอก (Outside Director) คือ กรรมการที่มีได้เป็นกรรมการบริหาร (Non-Executive Director) และไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานประจำ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท นอกจากนี้ ยังต้องมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกลุ่มของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ นั่นคือไม่ได้เป็นกรรมการที่เป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกลุ่มของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ และมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

กรรมการอิสระถูกกำหนดไว้ให้ต้องมีในโครงสร้างกรรมการของบริษัทมหาชนที่จะเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชน และบริษัทที่ประสงค์จะนำหุ้นของตนจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ โดยต้องมีอย่างน้อยหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน ทั้งนี้ เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 39/2559 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับประมวล) มีผลใช้บังคับวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559

3.2 บริษัทใหญ่

หมายความว่า บริษัทที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

- 1) บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการในผู้ออกหลักทรัพย์
- 2) บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทตาม 1)
- 3) บริษัทที่มีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทตาม 2) ต่อไปเป็นทอดๆ โดยเริ่มจากการมีอำนาจควบคุมกิจการในบริษัทตาม 2)¹

3.3 บริษัทย่อย

หมายความว่าบริษัทที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

- 1) บริษัทที่ผู้ออกหลักทรัพย์มีอำนาจควบคุมกิจการ
- 2) บริษัทที่บริษัทตาม 1) มีอำนาจควบคุมกิจการ
- 3) บริษัทที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบริษัทตาม 2) ต่อไปเป็นทอดๆ โดยเริ่มจากการอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของบริษัทตาม 2)²

¹ ข้อ 2 (10) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

² ข้อ 2 (11) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

3.4 บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน

บริษัทย่อยตั้งแต่ 2 บริษัทขึ้นไปที่มีบริษัทใหญ่เป็นบริษัทเดียวกัน ไม่ว่าจะบริษัทย่อยนั้นจะอยู่ในชั้นลำดับใด³

3.5 บริษัทร่วม

หมายความว่า บริษัทที่ผู้ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทย่อยมีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของบริษัท แต่ไม่ถึงระดับที่จะมีอำนาจควบคุมนโยบายดังกล่าว และไม่ถือเป็นบริษัทย่อยหรือกิจการร่วมค้า

ในกรณีที่ผู้ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทย่อยถือหุ้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมรวมกันตั้งแต่อยุ่สิบแต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ออกหลักทรัพย์หรือบริษัทย่อยมีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เห็นเป็นอย่างอื่น⁴

3.6 ผู้บริหาร

หมายความว่า ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสี่รายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่สี่ทุกราย และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า⁵

3.7 ผู้ถือหุ้นรายใหญ่

หมายความว่า ผู้ถือหุ้นในบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์เกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ การถือหุ้นดังกล่าวให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย⁶

3.8 ผู้มีอำนาจควบคุม

หมายความว่า ผู้ถือหุ้นหรือบุคคลอื่นซึ่งโดยพฤติการณ์มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย การจัดการ หรือการดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะอิทธิพลดังกล่าวจะสืบเนื่องจากการเป็นผู้ถือหุ้น หรือได้รับมอบอำนาจตามสัญญา หรือการอื่นใดก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือบุคคลที่เข้าลักษณะข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

³ ข้อ 2 (12) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

⁴ ข้อ 2 (13) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

⁵ ข้อ 2 (16) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

⁶ ข้อ 2 (17) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

- 1) บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมเกินกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท
- 2) บุคคลที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการของบริษัทนั้นได้
- 3) บุคคลที่ตามพฤติการณ์สามารถควบคุมผู้ซึ่งรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย การจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัทให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบาย การจัดการหรือการดำเนินงานของบริษัท
- 4) บุคคลที่ตามพฤติการณ์มีการดำเนินงานในบริษัทหรือมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัท เยี่ยงกรรมการหรือผู้บริหาร รวมทั้งบุคคลที่มีตำแหน่งซึ่งมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลดังกล่าวของบริษัทนั้น⁷

3.9 ผู้ที่เกี่ยวข้อง

หมายความว่า บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลใดในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1) คู่สมรสของบุคคลดังกล่าว
- 2) บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว
- 3) ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม 1) หรือ 2) เป็นหุ้นส่วน
- 4) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม 1) หรือ 2) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดหรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด
- 5) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม 1) หรือ 2) หรือห้างหุ้นส่วนตาม 3) หรือ 4) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น หรือ
- 6) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลตาม 1) หรือ 2) หรือห้างหุ้นส่วนตาม 3) หรือ 4) หรือบริษัทตาม 5) ถือหุ้นรวมกันเกินกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น
- 7) นิติบุคคลที่บุคคลดังกล่าวสามารถมีอำนาจในการจัดการในฐานะเป็นผู้แทนของนิติบุคคล⁸

3.10 กรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน

หมายความว่า กรรมการที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหาร กรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการใดๆ เยี่ยงผู้บริหาร และให้หมายความรวมถึงกรรมการที่มีอำนาจลงนามผูกพัน เว้นแต่จะแสดงได้ว่าเป็นการลงนามผูกพันตามรายการที่คณะกรรมการมีมติอนุมัติไว้แล้ว และเป็นการลงนามร่วมกับกรรมการรายอื่น⁹

⁷ ข้อ 2 (18) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

⁸ ข้อ 2 (14) แห่งประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 17/2551 เรื่อง การกำหนดบทนิยามในประกาศเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ (ฉบับประมวล)

⁹ ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 39/2559 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับประมวล)

การกำกับดูแลกิจการที่ดี “หมวดกรรมการ”

3.11 ผู้ถือหุ้นที่มีหนี้

หมายความว่า ผู้ถือหุ้นในกิจการใดเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการนั้น และการถือหุ้นดังกล่าวให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย¹⁰

¹⁰ ประกาศคณะกรรมการตลาดทุน ที่ ทจ. 39/2559 เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับประมวล)